C/2025/1813

4.4.2025

P10_TA(2024)0048

Uvolnění prostředků z Fondu solidarity Evropské unie: pomoc Německu a Itálii v souvislosti s povodněmi v roce 2024

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 27. listopadu 2024 o návrhu rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady o uvolnění prostředků z Fondu solidarity Evropské unie na poskytnutí pomoci Německu a Itálii v souvislosti s povodněmi, k nimž došlo v roce 2024 (COM(2024)0480 – C10-0162/2024 – 2024/0284(BUD))

(C/2025/1813)

Evropský parlament,

— s ohledem na návrh Komise předložený Evropskému parlamentu a Radě (COM(2024)0480 – C10-0162/2024),

— s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 2012/2002 ze dne 11. listopadu 2002 o zřízení Fondu solidarity Evropské unie ([1]),

— s ohledem na nařízení Rady (EU, Euratom) 2020/2093 ze dne 17. prosince 2020, kterým se stanoví víceletý finanční rámec na období 2021–2027 ([2]), a zejména na článek 9 tohoto nařízení,

— s ohledem na interinstitucionální dohodu ze dne 16. prosince 2020 mezi Evropským parlamentem, Radou Evropské unie a Evropskou komisí o rozpočtové kázni, spolupráci v rozpočtových záležitostech a řádném finančním řízení, jakož i o nových vlastních zdrojích, včetně plánu zavádění nových vlastních zdrojů ([3]), a zejména na bod 10 této dohody,

— s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1058 ze dne 24. června 2021 o Evropském fondu pro regionální rozvoj a o Fondu soudržnosti ([4]),

— s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2115 ze dne 2. prosince 2021, kterým se stanoví pravidla podpory pro strategické plány, jež mají být vypracovány členskými státy v rámci společné zemědělské politiky (strategické plány SZP) a financovány Evropským zemědělským záručním fondem (EZZF) a Evropským zemědělským fondem pro rozvoj venkova (EZFRV), a kterým se zrušují nařízení (EU) č. 1305/2013 a (EU) č. 1307/2013 ([5]),

— s ohledem na své usnesení ze dne 27. února 2024 o návrhu nařízení Rady, kterým se mění nařízení (EU, Euratom) 2020/2093, kterým se stanoví víceletý finanční rámec na období 2021–2027 ([6]),

— s ohledem na své usnesení ze dne 20. října 2021 o účinnosti využívání finančních prostředků z Fondu solidarity EU členskými státy v případě přírodních katastrof ([7]),

— s ohledem na své usnesení ze dne 18. května 2021 o přezkumu Fondu solidarity Evropské unie ([8]),

— s ohledem na zprávu Rozpočtového výboru (A10-0020/2024),

A. vzhledem k tomu, že dne 30. května 2024 bylo Německo zasaženo přívalovými dešti, které v jižním Německu na začátku června způsobily extrémní záplavy, což podle Komise vedlo k šesti úmrtím a celkovým přímým škodám ve výši 4 131,6 milionu EUR;

B. vzhledem k tomu, že dne 29. června 2024 byla Itálie vystavena silným bouřím, které způsobily rozvodnění řek a potoků v autonomním regionu Valle d'Aosta, což vedlo k celkovým přímým škodám, jejichž výši italské orgány odhadují na 158,39 milionu EUR;

([1]) Úř. věst. L 311, 14.11.2002, s. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2002/2012/oj.
([2]) Úř. věst. L 433 I, 22.12.2020, s. 11, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj.
([3]) Úř. věst. L 433 I, 22.12.2020, s. 28, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2020/1222/oj.
([4]) Úř. věst. L 231, 30.6.2021, s. 60, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1058/oj.
([5]) Úř. věst. L 435, 6.12.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2115/oj.
([6]) Přijaté texty, P9_TA(2024)0082.
([7]) Úř. věst. C 184, 5.5.2022, s. 82.
([8]) Úř. věst. C 15, 12.1.2022, s. 2.

1. vyjadřuje hlubokou solidaritu se všemi oběťmi, jejich rodinami a všemi osobami postiženými ničivými povodněmi v Německu a Itálii, jakož i s celostátními, regionálními a místními orgány zajišťujícími pomoc;

2. vítá toto rozhodnutí jako hmatatelný a viditelný projev solidarity Unie s jejími občany a s regiony v postižených oblastech v Německu a Itálii;

3. připomíná, že je důležité informovat veřejnost o hmatatelných přínosech Fondu solidarity Evropské unie (EUSF) a dále zvyšovat povědomí občanů o nástrojích a programech Unie;

4. upozorňuje na rostoucí počet závažných, ničivých a smrtících přírodních katastrof v Evropě a vyzývá členské státy a Komisi, aby investovaly do opatření ke zmírnění změny klimatu a přizpůsobení se této změně s cílem zabránit lidským a hospodářským ztrátám; domnívá se, že s ohledem na nadcházející návrh Komise týkající se nového víceletého finančního rámce a následná interinstitucionální jednání by měl být výrazně navýšen rozpočet EUSF nebo jeho ekvivalentu a že EUSF nebo jeho ekvivalent musí občanům poskytovat pomoc úměrnou rozsahu příslušných katastrof; konstatuje, že výrazné navýšení EUSF by členským státům umožnilo reagovat na katastrofy účinněji a rychleji, přičemž jiné nástroje, zejména fondy soudržnosti, jejichž hlavním účelem není reakce na katastrofy, by mohly zůstat zachovány;

5. upozorňuje na značné škody, které původně způsobily zemědělské půdě a zemědělským podnikům, dopravní infrastruktuře, a zejména malým vesnicím a městům mimo městské regiony; zdůrazňuje, že v důsledku změny klimatu jsou vůči přírodním katastrofám obzvláště zranitelné ostrovy a pobřežní regiony; uznává, že jevy, jako jsou zemětřesení, povodně, sopečné výbuchy a sucha, jež postihují rovněž jezera a řeky, představují rostoucí hrozbu pro mnoho evropských regionů, zejména ve Středomoří; má pochybnosti o tom, zda je EUSF odpovídajícím způsobem sladěn s mimořádnými potřebami souvisejícími s přizpůsobením se změně klimatu na těchto obzvláště nestabilních územích; domnívá se proto, že ostrovy a pobřežní regiony by měly v rámci EUSF obdržet odpovídající finanční prostředky, aby bylo možné řešit jejich specifickou zranitelnost; vyzývá členské státy, aby vzaly v úvahu, že přírodními katastrofami jsou obzvláště postiženy zranitelné skupiny obyvatel, neboť socioekonomické faktory dále brání jejich schopnosti zotavit se;

6. zdůrazňuje, že EUSF je pouze nápravným nástrojem a že Unie by se měla i nadále zabývat přizpůsobováním se změně klimatu a jejím zmírňováním, a to prostřednictvím podpory evropských a vnitrostátních politik zaměřených na předcházení přírodním katastrofám; zdůrazňuje, že zpráva agentury EEA č. 1/2024 – Evropské posouzení klimatických rizik obsahovala varování, že Unie není na dopady změny klimatu připravena, a podtrhuje, že je nutné přijmout opatření, která zabrání tomu, aby zjištěná klimatická rizika dosáhla kritických úrovní; vyzývá členské státy a Komisi k přijetí opatření nezbytných k tomu, aby Unie splnila závazky přijaté v rámci Pařížské dohody; připomíná, že je nutná účinná součinnost s dalšími politikami a programy Unie, a zdůrazňuje, že členské státy by měly co nejlépe využívat možností financování, zejména z Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu+ a programů rozvoje venkova; vyzývá Komisi, aby s náležitou naléhavostí posoudila veškeré odůvodněné žádosti členských států o to, aby byly v rámci jejich národních plánů pro oživení a odolnost přerozděleny finanční prostředky na pomoc při přírodních katastrofách, a to v souladu s pravidly stanovenými v nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241 ([9]); rovněž upozorňuje na nutnost zavádět preventivní opatření, a to nejen s cílem zmírnit budoucí škody, ale také zabránit zhoršení rizikových faktorů v důsledku katastrofických událostí, jako jsou povodně, přírodní požáry, sesuvy půdy nebo vysychání jezer a řek; podtrhuje význam přiměřené flexibility mezi různými programy; zdůrazňuje, že pomoc poskytovaná v rámci EUSF by neměla být na úkor e financování Unie, které členské státy získávají v rámci jiných programů nebo politik Unie; připomíná, že členské státy mohou poskytovat státní podporu v souladu s platnými pravidly Unie, zejména zemědělským podnikům, které utrpěly škody v důsledku přírodních katastrof;

7. konstatuje, že Komise dne 21. října 2024 předložila legislativní návrh na regionální mimořádnou podporu na rekonstrukci po přírodní katastrofě ([10]) a na zvláštní opatření v rámci Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV) za účelem poskytnutí dodatečné pomoci členským státům postiženým přírodními katastrofami ([11]), aby byla zajištěna větší flexibilita při využívání finančních prostředků;

([9]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241 ze dne 12. února 2021, kterým se zřizuje Nástroj pro oživení a odolnost (Úř. věst. L 57, 18.2.2021, s. 17).

([10]) Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady RESTORE – Regionální mimořádná podpora na rekonstrukci, kterým se mění nařízení (EU) 2021/1058 a nařízení (EU) 2021/1057, předložený Evropskou komisí dne 21. října 2024 (COM(2024)0496).

([11]) Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (EU) 2020/2220, pokud jde o zvláštní opatření v rámci EZFRV k poskytnutí dodatečné pomoci členským státům postiženým přírodními katastrofami, předložený Evropskou komisí dne 21. října 2024 (COM(2024)0495).

8. připomíná důležitost rychlého a důkladného posouzení škod, které náležitě zohlední hospodářské důsledky, a vyzývá ke zvýšenému operativnímu úsilí s cílem zkrátit průměrnou dobu uvolňování zálohových plateb a zároveň zajistit ochranu rozpočtu Unie;

9. zdůrazňuje, že je naléhavě nutné uvolnit okamžitou finanční pomoc prostřednictvím EUSF, aby bylo zajištěno, že se podpora dostane do postižených regionů včas;

10. schvaluje rozhodnutí uvedené v příloze k tomuto usnesení;

11. pověřuje svou předsedkyni, aby podepsala toto rozhodnutí společně s předsedou Rady a aby zajistila jeho zveřejnění v *Úředním věstníku Evropské unie*;

12. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení včetně přílohy Radě a Komisi.

PŘÍLOHA

ROZHODNUTÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY

o uvolnění prostředků z Fondu solidarity Evropské unie na poskytnutí pomoci Německu a Itálii v souvislosti s povodněmi, k nimž došlo v roce 2024

(Znění této přílohy se zde neuvádí, jelikož odpovídá znění konečného aktu, rozhodnutí (EU) 2024/3105.)